

AFGIFTEKANTOOR
OOSTENDE 1

DE PLATE

MAANDBLAD

FEBRUARI 2003

VERSCHIJNT NIET IN JUNI, JULI EN AUGUSTUS

Specialiteit verftechniek
 Reeds 2 jaar bezig!

alle schilder- en decoratiewerken

Informatie i.v.m. sponsoring cover: Photo Tropic 0478/62 20 45

Wissersplein 2 bus 5C - 8400 Oostende - Tel & Fax 059/51 45 02 - GSM 0476/25 15 61

Vanoutrive Steve

DE PLATE V.Z.W.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Prijs Culturele Raad Oostende 1996

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de CULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 32

NUMMER 2

MAAND februari 2003

Prijs per los nummer : 1,50 €

IN DIT NUMMER

+

blz. 38: J. COOPMAN: Het tragische einde van een zeekapitein.

blz. 41: E. SMISSAERT: Een familie in de grote overstroming (1953) mijn impressies.

Blz. 54: Verbetering aan het Jaarprogramma: tentoonstellingen.

blz. 55: Jaarverslag 2002

HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever: Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

750-9109554-54

000-0788241-19

Het Bestuur

Voorzitter :

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende, tel. 059709205.

Ondervoorzitter :

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris :

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende, tel. en fax 059507145.

E-mail: de.plate@pandora.be.

Penningmeester :

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. en fax 059708815.

E-mail: FALISE.jp@planetinternet.be.

Leden :

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Jan NUYTEN, Karel Janssenslaan 33/13, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer:

Jan Coopman, J. de ter Beerstlaan 15, 8450 Bredene.

Emile Smissaert, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten:

FEBRUARI ACTIVITEIT

Donderdag 27 februari om 20 u

Avondvoordracht in de conferentiezaal van de VVF, Dr.L.Colensstraat 6.

Onderwerp: **LEOPOLD II: LEVENSECHT EN KARIKATURAAL**

Deze avond wordt verzorgd door dhr **Dirk BEIRENS**

Dhr Dirk BEIRENS is licentiaat Germaanse filologie en afgestudeerd aan de KU Leuven (1978). Naast zijn taak als leraar in het secundair onderwijs is hij tevens Oostendse gids (van het eerste uur) en sedert jaren hoofdredacteur van het tijdschrift "Lange Nelle" dat door de gidsenkring met dezelfde naam wordt uitgegeven.

Wij kennen dhr BEIRENS als gepassioneerd door de figuur van Karel JONCKHEERE. Hij heeft over die Oostendse figuur in maart 1994 een schitterende causerie gehouden voor onze kring.

Een tweede figuur waarmee hij zich intens heeft beziggehouden is koning Leopold II en vooral wat deze met Oostende verbond. Hij beheerst dit onderwerp dus zoals geen ander!

De gidsenkring Lange Nelle heeft trouwens voor de liefhebbers een zeer interessante Leopold II wandeling in petto voor de liefhebbers en andere toeristen.

Vanavond zien wij Leopold II (ofte Kromme Pol zoals hij wel eens ietwat oneerbiedig in de Oostendse volksmond werd genoemd) op een heel andere wijze belicht.

En het woord "belicht" mogen wij wel zeer letterlijk nemen

Dhr BEIRENS vergast ons op een dia-avond waar ernst maar vooral humor een hoofdrol speelt.

En hij doet dat op zijn eigen voortreffelijke wijze.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor ALLE belangstellenden. Wij rekenen stellig op uw aanwezigheid. Men zegge het voort !!!

Het Tragische Einde van een Zeekapitein

door Jan COOPMAN

Belangrijke gebeurtenissen uit het Oostendse verleden werden reeds uitvoerig in allerlei publicaties behandeld, zij het op afstandelijke wijze zoals het in de geschiedschrijving past. Eén zeldzame keer laat een archiefvondst ons toe een blik te werpen op het leven van weleer en plaatst ons als het ware middenin het wel en wee van het dagelijkse bestaan.

* * *

Paul Nicolaas DE WITTE zag het levenslicht rond 1736 in het kuipersgezin van Nicolaas die in januari 1724 getrouwd was met Therese STEYAERT. Hijzelf huwde in januari 1763 Catherine WAELINCK; of er ooit kinderen waren konden wij niet achterhalen.

Eind februari 1761 vertrekt hij als stuurman onder schipper Thomas OCKET met «de Dolfijn» van Vere, vanuit Londen met een lading bestemd voor Brugge. In de monding van de Tneems gekomen lopen zij vast op een zandbank en komen 's anderendaags opnieuw vlot. Een dag later gaan zij onder zware storm voor anker te Merregat (Margate) om ten slotte op 3 maart Oostende binnen te zeilen.

Wij waren verwonderd hem in 1765 te zien opduiken als kuipersknecht in dienst van Thomas HONDERTMARCK en Willem SEVIN. Ondertussen moet hij aan zijn proefstuk hebben gewerkt want in november 1767 wordt hij als meesterkuiper vermeld.

Anna WAELINCK, zijn zwagerin trouwt rond april 1770 met Francis LABAERE, hierbij treedt hij op als getuige.

In 1772 koopt hij «de Zoete Inval», een gekende herberg gelegen «overkanten», rechtover de overzet, aan het begin van «het kalsydeken naer sas Slykens». Dit was een drukke weg want al wie te voet, te paard, met karren of vee van Slijkens of verderop naar Oostende kwam kon slechts langs deze weg de stad bereiken en belandde dus automatisch in de afspanning van de herberg. Om deze aankoop te financieren leent hij van Pieter VAN BELLEGHEM 900 fl tegen 5% met het gebouw als onderpand.

Dit is ook het jaar waarin hij, meesterkuiper zijnde, verwickeld geraakt in een proces tegen kapitein Age SJOERDS voor wiens schip hij een nieuw zoetwater vat gemaakt had. Paul weigert echter de betaling en laat zelfs kapitein SJOERDS aanhouden! Een nieuwe aanbod tot betaling door SJOERDS wordt wél aanvaard, maar dan eist Paul de vergoeding van de gerechtskosten wat de Fries op zijn beurt weigert. Bij gebrek aan gerechtelijk archief hebben wij er het raden naar hoe de zaak afgelopen is.

De volgende keer dat hij uit de vergetelheid treedt heeft hij opnieuw het zeegat gekozen: het is 1775 en weer zit hij in de problemen, nu als stuurman op het kofschip «de juffrouw Petronella» van Friesland onder kapitein Meindert HENDRIKS.

Bij hun terugkomst op 13 oktober van een reis naar Sevilla, wil de schipper hem niet langer aan boord en verzoekt hem «sonder voorder uytstel sigh van den schepe te retireren met synne pluynie omme redenen dies noodt synde, in justitie te deduceren». Daags na deze klacht «krijgt hij de zak» op z'n Oostends gezegd.

De reden voor deze drastische maatregel wordt duidelijk in een verklaring van 14 oktober van de kapitein, mede ondertekend door de kok en de drie matrozen (naar aloud gebruik telde de scheepsjongen niet mee). Daarin geeft hij te kennen dat toen zij op 23 juni op de rede van Sevilla lagen, 's morgens vroeg «eenighe dispuysten syn ontstaen» tussen hemzelf en zijn stuurman toen

deze aan de jongen het bevel gaf vuur te maken «omdat hij zich wilde gaan wassen». De kapitein weigerde zeggende dat hij zich kon wassen wanneer er vuur was in het kombuis, waarop DE WITTE «al vloecken en sweeren onder menighe scheltwoorden seyde dat hem sulckx noyt verboden was».

Op 2 juli is DE WITTE 's nachts aan land gebleven en 's morgens aan boord komende om zijn wacht over te geven is hij 's avonds opnieuw zonder toelating aan wal gegaan. Omstreeks 12 uur stond hij aan de kaai de jongen op te roepen hem te komen ophalen, maar de immer waakzame kapitein riep terug dat hij de jongen naar zijn kooi gezonden had want «hij heeft den gepasseerden nacht de heele wacht voor u gehouden».

De kapitein vond op 7 augustus zijn stuurman «voor de zoveelste keer» slapend in het ruim na een nachtelijk uitstapje: hij zou voortaan geen geld meer krijgen, maar DE WITTE verkocht zijn gouden knopen om zijn drinkpartijen te kunnen voortzetten.

Het is de 13^e als DE WITTE stiekem met de jol van een aangemeerd schip naar de wal geroeid is om brandewijn te halen. Halfbeschonken teruggekeerd kreeg hij het opnieuw aan de stok met de kapitein die hem verweet geen jenever te willen drinken zoals de rest van de bemanning, maar steeds brandewijn wilde. Het krakeel eindigde met een nieuwe sanctie: «ick sal nu thoonen dat ick den baes ben, van nu af aen sult ghy niet meer cryghen als het volck en niet meer achter kommen om te schaffen». Voortaan dus matrozenkost terwijl hem de toegang tot de officiersmess werd ontzegd.

Op de terugreis, 14 september «was 't wéér van dadde» toen DE WITTE klaagde dat het brood zo hard was als soldatenbrood zoals hij er «in Spagnien noyt gheen sleghter hadde ghehad».

Het volgende incident deed zich voor toen de kok op de 26e in de kajuit kwam om een nieuw vat boter (80/90 pond) te openen en de kapitein hem vroeg wat hij met al die boter deed. Slechts drie weken van Sevilla vertrokken en ter hoogte van kaap St Vincent gekomen zaten zij al aan het 2^e en laatste vat. Hij besloot te rantsoeneren en de bemanning ging akkoord om alleen nog 's morgens boter te smeren.

Toen op 10 oktober de jongen naar achter kwam om boter bemerkte de kapitein dat het vat opnieuw half leeg was en legde een verdere rantsoenering op van 10 pond per week voor de zes bemanningsleden. DE WITTE weigerde uit protest nog langer boter te gebruiken en at 's middags zout en brood met geweekte erwten. Hij kon echter zijn woede niet verkroppen en ging de kapitein te lijf. Deze kreeg een slag op het hoofd, viel achterover in de roef tussen allerhande materiaal waardoor hij zich niet kon weren: hij hield er een hoofdwonde en opgezwollen oog aan over.

Dan volgt een intermezzo: in november 1781 vertrekt zekere kapitein Paul DE WITTE, vermoedelijk dezelfde, met «de Vrijheid» naar Amsterdam met 236 balen Spaanse wol.

Het is juni 1782 wanneer hij als kapitein op het pinkschip «de Magdalena» Londen verlaat met bestemming de Antillen voor wat zijn allerlaatste reis zou worden. Verklaringen van zijn bemanning geven twee verschillende versies van de manier waarop hij aan zijn einde kwam.

Op 9 augustus begint hij de lading te lossen te Cap St François op Santo Domingo en verkoopt daarbij aan de wal «thien à elf cabels ter langde van twee, dry à vier vadems ende ter dikte van 18 à 20 duym» die behoorden tot de scheepsuitrusting. Als retourvracht laden zij 147 oxhoofden suiker en 36 vaten koffie.

Vandaar zeilen zij op 1 januari naar «Caeye St Louis» (Punta San Luis?) waar onder het aanvullen van de retourvracht met koffie, suiker en indigo DE WITTE meerdere vaten liet ontschepen die hij daar zou verkocht hebben. Tenslotte vertrekken zij op 13 mei met bestemming Honfleur en Oostende.

Onderweg belanden zij in een zware storm waarbij krachtige stortzeeën op het dek slaan, «den capn wat onpasselyck synde ende byna altyd droncken» en onder voortdurend geruzie met de bemanning die «nae genomen resolutie, ende niet dan met voorsichtigheyd mgrs met syne kennisse, hem onbequaem oordeelden langer het commande over het schip te laeten, resolveerden de heer TESTU, passagier en ervaeren zeeman te aensoucken ende tot het commande van het schip te benoemen». DE WITTE verslechtert voortdurend totdat hij op 27 juni «het tydelijck met het eeuwich heeft verwisselt en op de breedte van 47 graeden en 25 minuten nord in zee geworpen is».

Het is 14 juli als TESTU en de andere passagiers te Honfleur ontschepen samen met een deel van de lading. Omdat de bemanning echter weigert te varen onder het bevel van de stuurman Jean Baptiste BAUDOUIN moeten zij blijven liggen totdat hun makelaars 10 dagen later een vervanger vinden in de persoon van kapitein Jacques DURAND.

De 2^e augustus onder zeil gegaan bereiken zij onder zwaar weer op de 4^e hun thuishaven waar de 19 koppige bemanning hun relaas laat optekenen. De koffer van DE WITTE wordt in het bijzijn van getuigen geopend en de scheepspapieren terugbezorgd aan de reders zijnde de firma SCHULTZ, SERRUYS, TAMM & Co.

De weduwe reageert snel en laat een protest betekenen aan SERRUYS vragende «met wiens consent ende met wat autoriteyt van reghte hy soo vermeeten is geweest van buyten myne weete af te haelen de kiste, eenen aep ende te wederhouden mynen papegaey benevens voorder goederen, dat ick proprietarighe de eenighste gerecht was de kiste te aanveerden». Terzelfder tijd eist zij «de comptante penningen met ongemunt gout en sylver in de kist berust hebbende, benevens synne boeken, papieren, zeecaerten, octant en quadrant onder behoorlycken inventaris».

Een nieuwe verklaring van 14 augustus ondertekend door de gewezen bootsman Jan CREVIN en 7 matrozen geeft ons toch een wat meer genuanceerd beeld van de voorbije gebeurtenissen. Zo verklaren zij op verzoek van de weduwe (heeft zij hier druk uitgeoefend om het gedrag van haar man in een gunstiger daglicht te plaatsen?) nl dat zij van hun kapitein «in geender manieren claeghen en connen omdat hy hun in niet het minste te cort gedaen en heeft, maer hy heeft op de 1^e dag van hun retourvoyagie synne commande overgegeven aen monsieur TESTU doordat hy sieckelyck was en syn gesichte al verlooren hadde».

Een tiental dagen later wordt hij krankzinnig «hetwelcke soodanigh heeft toegenoomen dat hy syn urine uyttronck, de olie voor water nam en wat ander drancken hy crygen conde» bij zover dat zij hem het drinken moesten ontzeggen en verplicht waren «hem cort in synen caemer te sluyten totdat hy eyndelinghe gestorfvn is sonder taele of teecken te geven».

Notaris DE BAL maakt op 26 augustus de gevraagde inventaris, waaronder zeekaarten, navigatieboeken, een octant, een zakje met «23 peessen gourdes d'Hispaignie», 10 Engelse schellingen en 6 halve, 8 goudstukken ter waarde van 15 ponden, 15 stuivers Amerikaans geld en... een grijze papegaai.

De vragen die deze gebeurtenissen bij ons kunnen oproepen zullen bij gebrek aan archief voor altijd in het ijle blijven hangen.

* * *

Dit schrijnend verhaal konden wij weder samenstellen dankzij een aantal notariële akten die de tand des tijds overleefden.

EEN FAMILIE IN DE GROTE OVERSTROMING (1953): mijn impressies

door Emile SMISSAERT

Het stormde, die zaterdag (...) "Zwaar weer, hé? (...) Waarom is juist noordnoordwestenwind zo gevaarlijk?"

In: Jan TERLOUW, *Oosterschelde windkracht 10* 1976, p. 62 en 64.

ZATERDAG, 31 januari 1953

*****

Ik was 12 jaar en, dacht ik, "bijna groot". Er was maar een halve dag school, die zaterdag. Weekend daarna. Drie uren les in de voormiddag, in het Klein College, Aartshertoginnestraat 38, te Oostende. Bij de heer Raymond HOUWEN, samen met een heel stel kapoenen die, opgewekt en niets vermoedend, die zaterdag de morgen – bezwangerd door gierende, hevige rukwinden die het stappen moeilijk maakten – aanvatten. Zoals gebruikelijk in het zevende studiejaar eerst ruim een kwartier minuten gebeden, dan de paar lessen afgebroken door de speeltijd, en dan het plezierigste uurtje van de week. "Mijnheer" die niet kon zingen, las voor uit een avonturenboek voor jongens. Geboeid volgden wij hem in de Alpen, te midden van het hooggebergte en de dalen, de gemzen en de gletsjers, de sneeuw en de lawines, in het zog van het hoofdpersonage, een jongen van onze leeftijd... Met een intermezzo wanneer de heer Directeur M. PROOT de puntenkaart kwam uitreiken en becommentariëren. De heer DANGEZ die onderwijs gaf in het derde studiejaar, nam de taak waar om omstreeks het middaguur de schoolbel kloek te luiden. Wij hadden vrijaf, tot maandag. Dachten wij. Buiten ging de wind nog feller, nog bitser te keer. Maar, ook die zaterdag, hadden wij er geen erg in.

Eens thuis in de Sint-Sebastiaanstraat werd de groene, dubbel gevouwen en langwerpige puntenkaart kritisch doorgelicht door moeder. De quota waren: 1 (goed), -1 (minder goed) en -2 (onvoldoende), cijfers die keurig in rode inkt gemarkeerd waren en ondertekend door de klastitularis. Enkel als een "1" toegekend was, mocht ik het jongerenweekblad "Kuijfe" à 5 frank per exemplaar bij de "Internationale Boekhandel" in de Adolf Buylstraat gaan kopen, iets wat dolgraag en op een drafje gebeurde. Tesamen met het laatste nummer van de toen invloedrijke, veelgelezen magazine "Pourquoi Pas?"

Na het middagmaal mocht ik doorgaans met Vader uit gaan wandelen. Ik voorop, gevolgd door vader Henri (1899-1982), met zijn handen op de rug en met een cigarillo "Princeps Petit Bordeaux" in de mond. Beiden meestal zwijgzaam. Onveranderlijk sloegen wij eerst het "Liemberstratje" (de Lijnbaanstraat) in, alwaar toen nog relatief veel diende heropgebouwd te worden. Een houten schutting sloot deze laatste panden af. De aangebrachte, kleurrijke, gevarieerde affiches trokken steeds de aandacht van vader die bleef treuzelen en soms een stap terugdeed om iets wat beter op te nemen. Niet omwille van wat te koop werd aangeboden maar het druktechnische, dat vooral wist hem te boeien. Dan stak de drukker in hem, wakker en nieuwsgierig, de kop op. Via de Witte Nonnenstraat, de Groentenmarkt, de Nieuwstraat en de Visserskaai stapten wij bij mooi weer het staketsel op, op tijd voor de mailboot Oostende-Dover; Ze vertrok om 14u45' stipt en liet nooit na, bij het afvaren, haar sirene te laten horen. Op school hield ik discreet mijn klein uurwerk in de gaten, erop uit de fluitstoot te horen die gewoonlijk merkwaardig goed doorkwam tot in de Aartshertoginnestraat.

Leopoldpark

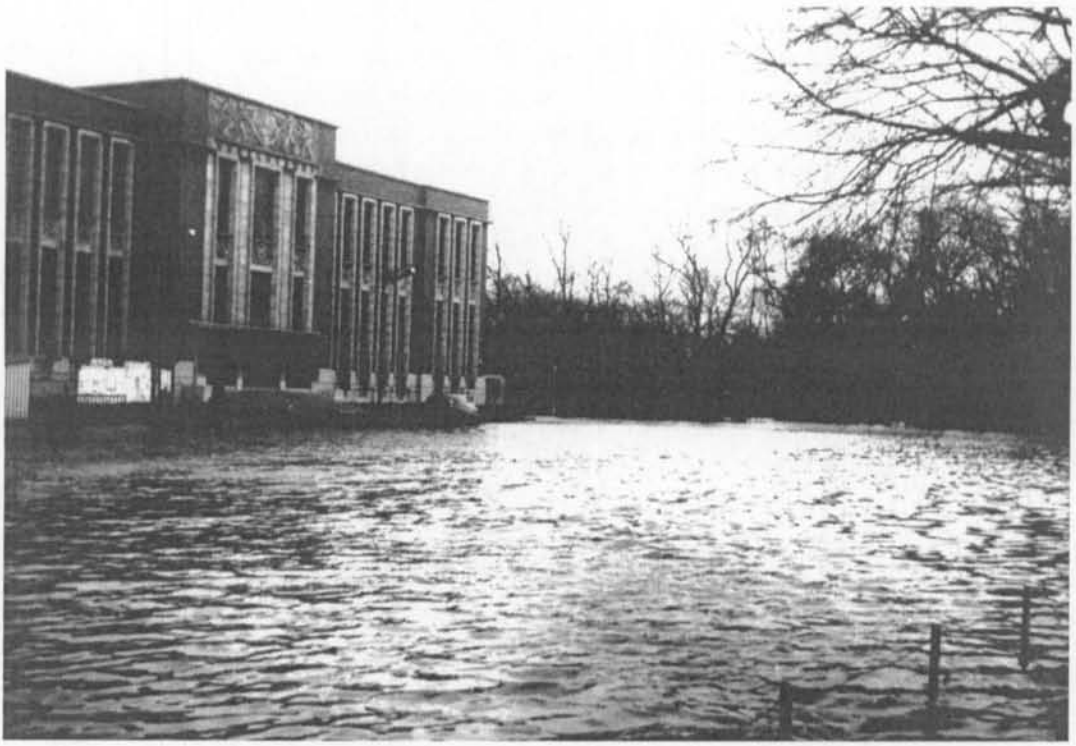

Vissersplein

Nu stonden wij aan het begin van het staketsel zelf. De boot nam zijn tijd om de havengeul ter hoogte van het station in te manoeuvreren. Men zag van verre een stip die heel langzaam, o zo traagzaam avanceerde in onze richting en, eens naderbij, kon men het aanzwellend geluid van de machtige machines die het gevaarte voortbewogen beter horen. Vooraf was een rode vierkante vlag aan de hoge mast van de seinpost op het einde van het oosterstaketsel gehesen en de oude vissers in hun "jolletjes" hurkten met hun ingenomen roeiriemen dichtbij het westerstaketsel. Daar was het schip, nu heel dichtbij, imposant en statig, vooruit varend met geringe snelheid, terwijl de meeuwen krijsend en wentelwiekend vooral het achtereind begeleidden en de passagiers met de armen zwaaiden naar hun familieleden of kennissen. De golfslag van de deining klotste heftig tegen de palen van het staketsel, de bootjes van de oude mannen gingen op en neer en, terwijl de boot zich verwijderde, veranderde het geluid van de zware motoren die het schip voortstuwden. Eens bijna de havengeul uit, vermeerderde de boot snelheid, koers zettend naar Groot-Britannië, een land verweg waar ik mij geen voorstelling kon van maken maar een bestemming waar, gelet op de vele passagiers, het blijkbaar goed was om te wonen. De staatspakketboot – wit van superstructuur en zwart van romp, met een brede schouw horizontaal afgelijnd met een vlek zwart en een hele oppervlakte geel – verdapperde, eens buitengaats, nog haar vaart, wat zichtbaar was door de grotere uitstoot van niet al te veel zwarte rook; ofwel werd de koers uitgezet in westelijke richting ten einde de kustlijn te volgen ofwel stak men resoluut, ietwat schuin links, het zeegat in, afhankelijk van de zeestroming. Een deel van de inderhaast toegelopen nieuwsgierigen droop af, weg van het staketsel, terwijl een ander gedeelte doorstak naar het "koptje van thoofd" om er de voortgang van de mailboot verder te aanschouwen en er meteen een frisse neus op te halen.

Wij zetten onze wandeling, het staketsel afwaarts en voorbij het donderbruine, houten noodclublokaal van de North Sea Yacht Club, voort langs de dijk naast het Kleine Strand in de richting van het "Monument der Zeelieden", begin 1953 qua bouwwerk zo goed als klaar maar nog niet opgetooid met de twee arduinen beelden van zeelieden en waar aan de zeezijde de twee ineengestrengelde ankers het maritieme verzinnebeelden. Ik bleef ietwat voorop lopen, de mailboot nastarend. Eens gekomen aan de "Residentie Beau Site" (hoek Albert I-promenade en Vlaanderenstraat), gebeurde het dat Vader, meestal in gedachten verzonken, nog een kort bezoek bracht aan het kantoor van dagblad "Het Volk", toen met het sprekend epitheton "De Moniteur van de Kust" getooid. De jonge journalist Filip GEYSEN stond in voor het plaatselijk nieuws en kon soms nuttige en bijwijlen vertrouwelijke informatie doorspelen aan één van de zes Bestendig Afgevaardigden van de Provincie West-Vlaanderen. Wanneer hij kon, hielp vader hem aan inside-informatie. Naast drukker en politicus voelde vader Henri SMISSAERT zich nog journalist, een beroep dat hij tot 1942 in een eigen weekblad daadwerkelijk uitoefende en hij bleef, schier tot zijn dood, beschermen en lid van de Plaatselijke Persbond te Oostende.

Die zaterdagmiddag 31 januari kon er geen sprake zijn van een staketsel- en dijkwandeling. Inmiddels was de hevige en nijdige wind aangewakkerd tot stormweer over de Noordzee, onze kust en die van de naburige landen. Het zag er niet pluis uit en de vooruitzichten waren somber. Zo goed als niemand waagde zich op de Dijk die niet te betreden viel, uitgezonderd voor enkele roekelozen die zich niet stoorden aan het verbod. Vader bleef nu thuis en zorgde voor de papierhandel en de drukkerij. Mijn broer Georges was teruggegaan naar het Groot College. Moeder en de jongste zoon Emile gingen samen inkopen doen, de felle windstoten trotserend. Vrijwel niemand, tenzij wellicht kenners en zwartkijkers, dacht aan algemeen overstromingsgevaar voor de stad. Wel herinnerde ik mij, dat in maart 1949 het ook heftig waaide en dat men in de winkel alarmerend kwam melden: "Het water slaat over de Dijk en het zeewater loopt tot voorbij de Grote Markt de stad in". Mee met Vader zag ik door het toen gebombeerde uitstalraam van WITDOECKT hoe het water zich een weg zocht in de kelderverdieping van het huis dat nu nog bestaat en gelegen is hoek Kerkstraat en Witte Nonnenstraat. Maar het gevaar voor verdere grote overstroming week toen weg en het voorval geraakte vergeten.

Canadaplein

Van Iseghemlaan

Moeder wilde voorraad opdoen en kocht toen zowel een kip als een konijn bij LALEMAN op het Oude Mijneplein. Terug thuis was Moeder in de weer met het bereiden van het vlees, gedeeltelijk bestemd voor de volgende dag en gedeeltelijk voor de week daarop. In die tijd beschikten wij (en vele anderen met ons, want er was bijlange geen zo'n grote welstand) over geen frigo en alle bereid vlees kreeg een onderkomen in de koele kelder. Ik had geen huiswerk en hield me onledig met het schilderen voor de tweede maal, in scharlaken rode kleur, van twee paar klompen ("kloeffen") die we gekocht hadden bij de familie ROUZÉE wier jongen een klasmakker was van mij (1). Het bovenste van het hielstuk ("konterfoort") van de vier kloeffen was afgeplat ten einde de klompen verticaal in open lucht aan de muur vast te hechten, in de lente die nog ruim twee maanden ver was, en opgesmukt met bloemenplanten. De karwei nam niet veel tijd in beslag, het betrof een tweede "couche", en nog vóór het avondeten spoedde ik me naar de Vrije Bibliotheek in de Sint-Sebastiaanstraat, een gebouw dat nu nog bestaat (2), om jeugdboeken. De toen jonge Roger VELTER, van beroep bediende bij de Kredietbank later onder leiding van Hilaire OPSOMER (+1969), mijn nooit geziene schoonvader, fungeerde als amateur-bibliothecaris en, eens men zijn keuze gemaakt had in de catalogus in cahievorm, reikte hijzelf ons de gevraagde lectuur aan of stelde één of ander titel of auteur van boek voor. Liever dan de boeken van priester Lodewijk LAVKI of de reeks "Tom Playfair", verkoos ik een soort Noordnederlandse avonturen-jeugdboeken waar men zich als jongen beter en boeiender mee kon vereenzelvigen; zij hebben een tijdje mijn jeugdjaren helpen vullen en opvrolijken (3).

Na het gezamenlijk avondmaal vervoegde ik "Bobonne" Marie SMISSAERT-HOUVENAGHEL op de eerste verdieping; wij zetten lindenthee en, terwijl grootmoeder de kranten "La Libre Belgique" (met de feuilleton!) en "Het Volk" (o.m. uitgebreide moordprocesverslagen) doornam, begon ik met de lectuur van één van mijn aanwinsten. Broer Georges was inmiddels uit de avondstudie van de Middelbare Afdeling van het College teruggekeerd en maakte zich klaar om naar de tweede grootmoeder, Eugenie DEKEYSER-VANDERPUTTE, die woonde in de Edith Cavellstraat 2 achter de Sint-Jozefskerk, toe te stappen om er de late avond en de nacht door te brengen. Beide grootvaders, bakker Georges DEKEYSER (+1935) en drukker-journalist-politicus Aimé SMISSAERT (+1926), waren toen al lang overleden.

Ondanks het stormige weer hielden onze ouders eraan, zoals elke zaterdagavond, in de nabijheid een film te gaan bekijken. Om zes uur 's avonds had de radionieuwsdienst gewaarschuwd voor zwaar stormweer. "(...) Boven het noordelijk en westelijk deel van de Noordzee woedt een zware storm tussen noordwest en noord. Het stormveld breidt zich verder uit over het zuidelijk en oostelijk deel van de Noordzee. Verwacht mag worden dat de storm de hele nacht zal duren" (4).

ZONDAG 1 februari 1953

*****

Grootmoeder SMISSAERT-HOUVENAGHEL, zoals gewoonlijk vroeg op, keek in de living op de eerste verdieping door een opengelaten kier van de ramen uitgevend richting Wapenplein. Hoe was het weer? Was er nog regen? Zij zag geen neerslag maar immens veel water, overal in de straat voor zover te overkijken was in de duisternis. Dit kwam haar vreemd voor. Er was geen electriciteit, noch binnen noch buiten het huis, geen lopend water en ook geen chauffage meer. Zij had twee oorlogen meegemaakt en sindsdien waren er steeds voldoende proviand, brandstof en kaarsen voorhanden. Ongerust en met in de hand een ontstoken kleine, geëmailleerde kaarsenkom daalde zij de trappen af naar het gelijkvloers en eensklaps stond zij met haar ene voet in ijskoud water. Bij het schijnsel van de kaars zag zij dat de benedenverdieping van haar huis, inclusief de kelders, vol water stond! Ontsteld ging ze zich drogen in het appartement om dan, twee hoog, mijn ouders te alarmeren. Hevig aangedaan dienden ook zij dit onheil te aanschouwen. Hoe laat het toen was, wist later niemand meer maar, achteraf beschouwd, het had ook niet zoveel belang. Wat een vocht in huis, hoeveel zal kapot, vuil en verloren zijn... Voortijdig wakker geworden door

ongebruikelijk rumoer – opgewonden stemmen en heen en weer geloop – bracht moeder mij, bij het afdalen van de trap, in sobere bewoordingen kort op de hoogte. Goed bewust dat het uiten van grote opwinding en vragenstellerij nu opgepast was, hield ik mijn mond en mijn emoties voor mezelf.

Mijn eerste reactie was immers: al mijn boeken (vooral mijn Kuifjes, in mindere mate mijn Suske's en Wiske's, jeugdromans en –verhalen) liggen in dat zeewater, ik schat 50 à 60 centimeter diep! En de “kloeffen”...

Met veel geduld, secuur en niet vermoedend dat catalografie later een hoofdbestanddeel zou uitmaken van mijn beroepsleven als bibliothecaris, had ik mijn boeken geordend, genummerd en neergeschreven in een klein cahier. En daar lag mijn hele bezit te vervuilen en te zwemmen in deze watermassa! Toen ik argeloos en onvoorzichtig opperde dat mijn boeken er “lief” zouden uitzien, ontstak moeder in een grote woede, uit frustratie en uit onmacht. “Al ons gerief staat in de “zuipende natte” en jij spreekt over zoiets onbenulligs!!”. Op zijn Oostends gezegd: “‘k krègen de duvel voe me Nieuwjoar”... In de drukkerij stonden op het gelijkvloers vele papieren riemen, pas twee of drie dagen geleden geleverd, topzwaar opgestapeld, in afwachting van door de snijmachine gepasseerd te worden. Vader vreesde dat het gewicht van dat papier, opgezwollen en verzwaard door het vele vocht, een instorting van de vloer zou veroorzaken, iets wat niet gebeurd is. Ook de te lijden schade alsook het werkverlet om aangepane verbintenissen te kunnen inlossen, verontrustten hem. En dan was er nog de “algemene toestand”, hoever en waar had de catastrofe toegeslagen, wat waren de politieke en sociaal-economische consequenties voor de provincie en het land? Grootmoeder kreeg ineens voor dagenlang, zo vreesde zij stilletjes, drie mensen “op haar dak” die “alles zouden vuil maken en overhoop zetten!”. Ieder had zo zijn eigen gedachtengang.

Het was koud, wij hadden voor slechts een korte tijdspanne voldoende kolen boven in de kolenemmers (living en keuken). Grootmoeders klein petroleumvuur, iets dat toen in de mode was, met enige reserveolie, kwam nu goed te pas. Evenals een paar flessen-in-glas bronwater (“Spa”), zodat er wat warme thee kon gezet worden. Wij allen duffelden ons extra in met warme, wollen kleren. Geen kranten, geen radionieuws, geen telefoon: wij verkeerden totaal in het ongewisse over wat gaande was. Was de stad geheel of ten dele ondergelopen? Oostende, de Kuststrook, misschien ook elders?

Waren Georges en de tweede grootmoeder in veiligheid? Steeds was iemand van ons viertal op post in de logia van waaruit wij af en toe roeiboortjes, jolletjes en kano's pletsend zagen op- en afdrijven. Hoe wij de morgen gepasseerd hebben, is mij uit het geheugen geglipt. Het viel me op, dat er voor de Missen van 9 en 11 uur in de Capucijnenkerk, ook ondergelopen, niet geluid werd. In gedachten trachtten wij ons een beeld te vormen hoe bekenden en kennissen nu “geschutteld” waren. Om hen niet-alfabetisch bij name weer op te roepen: de families DOEUVRE, HESSENS, HUYS, WILLAERT, CASTEELS, HELSMOORTELE, ACKE, PILAEYS, VERSTRAETE, VANDAELE, BEKAERT, SPRINGUEL, VANHOUTTE-DALED, DELRUE, DE COCK, ASSELOOS, KOENTGENS, MOL, DEWAELE en zo meer. Wij verwijlden bij de namen van de winkels van DE GROOF en BOYDENS (koffie); BOGAERTS en COPPENS (charcuterie); groentenhandels ACHIEL, CALIFORNIA, MOEYAERT; DHONDT en TIMMERMANS (schoenen); DELEFORTRIE, LALEMAN, LUYPAERT en WILLEM (slagers); de diverse drukkerijen (DEBRUYNE, TEMPERE, VERVAEKE) en de lijkbidder (BOURGOIGNIE, GHYSEL, LUCAS); de hotels; de café's “Central”, Madame Moustache, Falstaff, Prins Boudewijn, Aux Armes de la Ville, Sint-Antonius, Trois Fontaines. Ik roep een wereld met zijn bewoners van ruim 50 jaar geleden op en kan niet anders, ondanks mijn goede wil, dan veel meer mensen vergeten: zo vlug wervelt de tijd voorbij.

staketsel

Langestraat

De jonge Emile Smissaert

In de sluis tussen Montgomerydok
en Mercatordok

Ook de cinema's, voor vele mensen van die jaren een aangename vorm van verstrooiing, zullen wel ter sprake zijn gekomen, want het merendeel was gesitueerd in het volle, ru ondergelopen centrum van stad.

Ironisch genoeg had "Cinema Palace" (A. Buylstraat) niet zo lang geleden de toen ophefmakende film "The Cruel Sea", gebaseerd op de "novel" van Nicholas MONSERRAT op de affiche staan. De Belgische Zeemacht, nu Marine en destijds nog prominent tegenwoordig in de havenstad Oostende, nam de gelegenheid te baat om op een avond een galavoorstelling in te richten ten bate van een of ander goed werk. Al wie naam en rang had bij de militairen en bij de burgerlijke personaliteiten van Oostende kwam er op af. Nieuwsgierig door de bekende klanken van de "Mars van de Belgische Zeemacht", kwam ik als eender welke straatjongen aangelopen in de Adolf Buylstraat. De muziekkapel, "au grand complet" en in groot ornaat, defileerde samen met een detachement mariniers over en weer vóór voornoemde bioscoop die doorging voor één der chicste en voornaamste van stad. Nog roep ik zonder moeite de schimmen op van Commodore TIMMERMANS, kapitein DELFORGE, luitenant HANNIKEN en de grote, fors gebouwde speler van de zware tuba-euphonium (oempa, oempa,...). Op zondag 1 februari 1953 had "De Wrede Zee" het benedenverdiep letterlijk overspoeld en dit was geen fictie! Ja, dobberden wij, ik liet mijn verbeelding de vrije loop, nu niet allen op een reusachtig schip, de "Ostendia"? Wijselijk hield ik, te midden van de maritieme catastrofe, mijn bedenksels voor mezelf!

Rond de middag hadden wij nog niets gegeten. Grootmoeder SMISSAERT-HOUVENAGHEL, had wel wat brood voorhanden in een ronde, blikken doos maar dat was weinig. Op onze tweede verdieping bewaarden wij een pak "soldatenkoeken" (remember the War!), niet genoeg echter voor vier mensen. Moeder nam een kloek besluit: rok en kousen uit, beneden proberen te waden door het water naar de keuken en de living om er iets nog eetbaars te vinden en mee te brengen. Aldus kon zij de hand leggen op nog een doos koeken en een trommeltje "crack bars", toentertijd veelgegeten en vervaardigd door de Antwerpse koekjesfabrieken PARREIN of DE BEUKELAER. Moedige moeder was vervoren tot op het bot! Zoals reeds aangestipt: bij gebrek aan stadsgas zorgde het petroleumvuurtje voor een "warme slok", al waren wij er zuinig op. Met een dubbele dosis warmte gevende kleren aan, zochten wij om beurten het vuurtje op.

Ook in de namiddag dienden wij de tijd zo doelmatig mogelijk door te brengen en wat in de straat bewoog goed in de gaten te houden. Een boek moeten lezen is lang niet zo gezellig als het knus in de warmte mogen en kunnen lezen. Naar buiten kijken, voornamelijk in de richting van het Wapenplein, kon niet voortdurend en er werd al eens uit verveling en door de zenuwen op en neer opgelopen naar de tweede verdieping. Het was een hele lange dag, die zondag 1 februari... En toch, niet te geloven en te midden van de voortdurende storm, is een mailboot, de "Koning Albert" of de Prince Philippe", omstreeks 14u45' naar Engeland afgevaaren! Dat hebben wij pas achteraf vernomen.

Het was het begin van de tweede maand van het jaar en nog vroeg donker. Wij hadden kaarsen en in de living een petroleumlamp die boven in reserve stond, van licht voorzien. Iedere beweging van kano's en roeiboortjes die voor bevoorrading zorgden, hadden wij nauwkeurig gadeslagen. Het is me na verloop van jaren ontgaan wanneer ons via een bootje iets te eten toegestopt werd. Ook hoe wij de volgende dag, maandag 2 februari, doorgebracht hebben, weet ik voor het grootste deel niet meer. Wel zagen wij, dat het water geleidelijk zakte en wegtrok uit de straten die "ferm geabimeerd" waren. En, wat wij ook niet wisten, er was geen school! Ik laat Raymond HOUWEN, mijn klastitularis (1952-1953) van het Zevende Studiejaar B aan het woord:

"(...) Je kon bootje varen in de feestzaal van de Aartshertoginnestraat en de vleugelpiano dobberde er als een plompe eend (...). Achteraan zwom het filmmappaat in een slijkbad, midden een wirwar van kapotte stoelen.

Pompen was onbegonnen werk (...). Het College sloot gedurende veertien dagen zijn deuren. En leraars, onderwijzers en leerlingen uit de hoogste klassen hielpen (...) de meeste nood lenigen. Zij deelden levensmiddelen en klederen uit, matrassen en huisgerief(...)" (5).

In deze dagen en uren van nood, heeft te Oostende eenieder, van welke kleur of gezindheid ook, naar best vermogen zich onbaatzuchtig ingezet voor de evenmens, wie dat ook mocht zijn, Het dient hier vermeld te worden.

* * * * *

De avond en nacht van maandag op dinsdag werden op dezelfde wijze als de zondagavond voordien doorgebracht, maar reeds in betere omstandigheden: via de buitenramen op de straat waren wij wat bevoorrad in brood, margarine, water en voorzien van een kleine, bruinkleurig papieren zak kolen voor de verwarming. Wel waren wij zuinig, niet alleen op het eten (de drie volwassenen herinnerden zich de oorlog, waar in de gesprekken veelvuldig allusie op werd gemaakt) maar ook op de petroleum voor de lamp: licht hebben was voor ons van kapitaal belang. Mijn lektuur had ik allang terzijde gelegd. Via de roeiers op een bootje wisten wij inmiddels, dat de hele middenstad overstromd was. Niet alleen Oostende maar de hele kust had er van langs gekregen en in Nederland was de stormvloed catastrofaal te keer gegaan. Meer wisten wij niet, want zoals gezegd: er konden ons geen berichten via de media bereiken. Wel werden, "op het droge" even verderop in Oostende de speciale edities van maandag en dinsdag van "De Zeewacht" schier letterlijk uitgevochten door de mensen. Ook nog vele jaren na 1953 bleef de tijdspanne van de "Grote Overstroming" een geliefkoosde gesprekstof.

DINSDAG, 3 februari 1953

*****

De dag brak aan. Het gebrek aan nutsvoorzieningen (stromend water en koud water, elektriciteit, post, telefoon,...) deed zich voelen.

Wel was het zeewater, vuil en aangetast door mazout of benzine, grotendeels via de riolen uit de straten die fel gehavend waren, weggetrokken. Moeder, geprikkeld door allerlei emoties, had op het gelijkvloers reeds een eerste stand van zaken opgenomen. Alom slijk, beschadigde muren en vocht. Hoeveel, privé en in de drukkerij, beloopt de schade nu en later? De kelders staan nog vol water... En nog meer kop-, geld- en werkzorgen! Het was zaak als jongen behoedzaam om te springen met die gespannen, humeurige volwassenen, vol zorgen maar met veel meer inzicht en feeling voor de consequenties van dit gehele, uitzonderlijke gebeuren.

Plots, in de loop van de morgen, een "coup de théâtre"! Oom Albert en Tante Simone uit Antwerpen deden geheel onverwacht hun intrede in de woonkamer van de eerste verdieping!! Beladen met brood, boter, charcuterie, kippensoep en...kranten. In ongeveer volgende bewoordingen verklaarden zij hun komst: "Wij dachten dat jullie honger leden. Wij bleven via de radio continu op de hoogte van de stand van zaken. Wat een ravage! Albert heeft onmiddellijk "op de bureau" van de zeevaartexperten verlof gevraagd, van zodra wij hoorden dat de middenstad weer zou bereikbaar zijn. Onze auto staat in de Amsterdamstraat. Wij hebben nog materiaal en proviand mee. Milo, kom jij mee dit helpen ophalen?". Deze episode is me bijzonder levendig bijgebleven, omdat wij zo compleet verrast (en verheugd!) waren.

Voor de eerste maal kwam ik weer de straat op, fier en intens gelukkig zo'n prachtkerel van een Nonkel en een lieve, bekommerde Tante te hebben, beseffend dat wij in deze noodtoestand ongevraagd beroep op hen konden doen. Gretig, opmerkzaam en behoedzaam stil gaf ik mijn ogen de kost bij het zicht van het geteisterde Oostende en zijn inwoners. Oom en Tante, beiden immer

“mee” met de laatste snufjes van de vooruitgang (zij vertoefden tijdens de oorlogsjaren langdurig in de “States” en in de Canadese havenstad Halifax alwaar de konvooien zich formeerden richting Groot-Britannië), reikten mij een en ander aan. Ondermeer een groenkleurige, vrij grote (door de omvang van de batterijen) draagbare radio Schaub-Lorenz met antenne, een campinggasvuurtje alsook twee zware olielampen met reservefuel zoals die op yachten voorkwamen. Terug thuis werd er geanimeerd bijgepraat. Vader had reeds vluchtig de kranten doorgenomen, verrast door de omvang van de crisis langs de Belgische Kust (ze was zijn oogappel) en begerig-nieuwsgierig-plichtbewust om in contact te kunnen treden met het provinciaal en stedelijk bestuur. In de loop van de dag kregen wij nog bezoek van mijn andere oma en mijn broer Georges; de werkster, de medewerkers van de drukkerij en ook Felicien MARKEY, vaders gewaardeerde administratieve hulp die even kon aanlopen, boden hun diensten aan. In de omgeving bespraken de burens en omstaanders de situatie, gereed om aan de eerste opruiming te beginnen. Hier past het de vele “ikjes” opzij te leggen om ruimer het universum van de vele “geteisterde” Oostendenaars te overschouwen.

WE, THE PEOPLE OF OSTEND, ARE IN PERIL OF...

*****

Geen soberder, strikt korter relaas over de ramp ken ik dan dat van Ronny VILLEIRS. Kurkdroog, met korte staccatozinnnetjes, beschrijft de auteur-pompier het onheil dat het zilte, furieuze zeenat te Oostende aangericht had (6):

31 januari 1953...

De storm is aangekondigd. Maatregelen worden genomen. Niemand is zich echter bewust van de omvang van de verwoesting die dreigt. Reeds om 23.00 uur verwittigt Burgemeester VAN GLABBEKE de brandweer. Alle personeelsleden met verlof moeten zich ter beschikking houden. De brandwagens en pompen worden vanaf 00.55 uur (op zondag 1 februari) ingezet in de Van Iseghemlaan. Het water stijgt in de binnenstad echter ongelooflijk snel. Gevreesd wordt door het zware materiaal zal verloren gaan. De brandweer moet in allerijl de plaats verlaten.

De brandwagen “Minerva” (bijvoorbeeld) waarschuwt (in de straten) met zijn alarmsignaal de bevolking van het dreigend gevaar. Om 01.06 uur wordt al het personeel opgeroepen. Alle verloven worden ingetrokken tot 20 februari. Door kortsluiting ontstaan op verscheidene plaatsen branden: onder andere in de Van Iseghemlaan 42 en in de Kerkstraat 3.

De stad wordt in een volledige duisternis gedompeld. Ook het licht van de vuurtoren valt uit. Het water is doorgedrongen tot aan het Canadaplein. De ganse binnenstad staat blank. Op meerdere plaatsen stijgt het water tot 1,5 meter. Het ergste valt te vrezen aan de Capucijnenramp die nagenoeg volledig weggeslagen is. Door de enorme bres worden een aantal huizen met instorting bedreigd. Woningen die door de overstroming zelf niet geteisterd worden, lopen toch onder door het “steken” van de rioleringen die de watermassa niet meer kunnen verwerken. Om 02.20uur vallen de stads- en staatstelefoons uit.

Om 02.49 uur is het hoogtij.

(...)

Bijstand wordt geleverd door 64 brandweerkorpsen uit 4 provincies: West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Brabant en Henegouwen (brandweer Doornik).

Verder wordt hulp aangeboden door de Reinigingsdienst van Gent, Brussel en Kortrijk en door de firma "Shell" die met 2 pompwagens ter plaatse komt. In totaal worden, buiten materiaal van Oostende, 64 brandwagens en 110 pompen ingezet.

De stormvloed die overal de kuststreek in haar greep hield, kostte te Oostende aan 8 mensen het leven. Het is passend hen met name te vermelden:

Elisa PASSCHIJN, Sint-Paulusstraat 21, 83 jaar
Isidoor GUNST, Bredenesteenweg 13, 72 jaar
Pharaïlde GUNST, Bredenesteenweg 13, 67 jaar
Robert VANDERWAL, Bredenesteenweg 19, 48 jaar
Germaine DUMAREY, Bredenesteenweg 19, 46 jaar
Albert BULCKE, Frère Orbanstraat 445, 40 jaar
Willy EEREBOUW, Dorpsstraat 9, 37 jaar
Ronny DECONINCK, Oosterstaketsel, 2 jaar

Zeven werden verrast door de watervloed. In zee werd een visser over boord geslagen. Zij kregen een plechtige stadsbegrafenis op vrijdag 6 februari 1953. Sec vermeldt R. VILLEIRS: "De politie, rijkswacht, zeemacht, havendiensten en technische diensten werden eveneens ingeschakeld". Vergeten wij ook niet: de Dienst van Bruggen en Wegen, Caritas Catholica en het Rode Kruis, alsook alle handelaars die voor de bevoorrading instonden. Wij mogen stellen, dat elkeen toen het beste van zichzelf gegeven heeft. Het Oostendse stadsmagistraat, onder leiding van Burgemeester VAN GLABBEKE (1904-1959), deed alle politieke krakeel, nog geen 2 à 3 maanden voordien, vergeten en liet een dynamische, bekwame indruk na (7). Een voorbeeld van "oproep aan de bevolking" moge dit illustreren:

BERICHT AAN BEVOLKING (sic)

Het stadsbestuur dankt welgemeend de bevolking, die in de droevige uren welke zij komt te beleven, blijk gaf van moed, kalmte, solidariteit en die vertrouwen stelde in de overheden, die geen moeite gespaard hebben om het onheil te bekampen en om in de mate van het mogelijke de ramp te beperken.

(...) Het stadsbestuur dringt thans gans bijzonder aan bij de bevolking om verder blijk van geduld te geven in zake het ledigen van kelders en het reinigen van de wegen.

Ook wordt nog op iedereen beroep gedaan om stipt de onderrichtingen van het stadsbestuur uit te voeren in verband met het koken van het water en alle andere voorgeschreven gezondheidsmaatregelen.

De secretaris
M. SURMONT

De burgemeester
A. VAN GLABBEKE (8)

Op maandagnamiddag 2 februari 1953 bracht Koning Boudewijn (1930-1993) een bezoek aan het geteisterde Oostende. Samen met de politiek verantwoordelijken en diverse ambtenaren (Kapitein-Commandant G.E. VERCRUYSEN, politiecommissaris Pierre BEAUPREZ,

Commodore TIMMERMANS en korvetkapitein LURQUIN van de Zeemacht en anderen) bezocht hij de binnenstad. Een detail wellicht maar merkwaardig en tekenend voor het personage: burgemeester Adolf VAN GLABBEKE, gewoon zich te bewegen "dans le beau monde" als gewezen minister (3 x!) en immer zeer net van voorkomen, had eraan gehouden, ondanks het gure weer en de modderige wegen, de Koning blootshoofd, gekleed in jacquet met de burgemeesterssjerp eronder en met de handschoenen in de linkerhand, waardig tegemoet te treden. Nog zie ik in gedachten hem bij een andere gelegenheid, na de triomf van de goede verkiezingsuitslag in oktober 1952, met een brede smile en overgelukkig, terwijl hij met zijn hoed de omstanders links en rechts een gulle groet toezwaaide, aan het hoofd van zijn liberale medestanders (ik noem o.a. Vader M. QUAGHEBEUR, DEGRAEVE, DIVOY, SIX, RAU, mevrouw BRUSSEEL) marcheren, achter "het muziek" van de Blauwe Vlinders en de Partijvlaggen. Ik zag hen defileren ongeveer ter hoogte van de winkel "A la Ville de Londres" in de afzwaai naar de Vlaanderenstraat.

Nog een paar lijnen over de post-, telefoon- en telegraafdiensten, - zeker in die tijd essentieel voor een snelle en degelijk uitgevoerde berichtgeving. Het zeewater kwam rondom het nieuwe, nog niet geheel afgewerkte postgebouw tot een hoogte van zowat een halve meter. In het vervangend postkantoor in de Witte Nonnenstraat was de schade nog veel erger en zowel het telefoon- als telegraafnet traden buiten werking. "Rond 15 februari waren alle problemen van de baan (...) Op 2 februari kon de eerste postuitreiking alweer plaatshebben, dan wel gedeeltelijk per boot (...) Twee dagen later was het "voorlopig" postkantoor opnieuw toegankelijk voor het publiek" (9). Wanneer juist de dienstverlening van gas, elektriciteit en lopend water kon hervat worden, is me ontgaan (10).

SINT-SEBASTIAANSTRAAT, WOENSDAG 4 februari en volgende

*****

"Zoals in tal van andere straten, lagen bijna alle kasseien los en kon men tal van grondverzakkingen zien. Grijs zandslib overdekte alles". Aldus verwoordde Dries VAN DAMME, zo goed als onmiddellijk na de feiten, de toestand van het wegennet. (11).

Vrij spoedig kwamen brandweermannen met een zware pomp de kelders, voor het grootste deel behoudens een aantal centimeter restwater, uitzuigen. Met krachtige, schuimende geuten en een groot debiet in het riolenstelsel, - ik zie het nu nog voor mijn ogen. Ondertussen waren vader, moeder en oom Albert binnenshuis de schade aan het opnemen. Vooraan in de winkel, onderaan in de rekken, was mijn boekenkast. Alle kaften waren gekruld en, bij het omplooien, reeds aan het loskomen; ook binnenin was het papier gerimpeld, soms vuil, hier en daar smerig. Met een geur van vocht, - dat was het ergste. Moeder vond woorden van berusting en troost en, that was that. Wij hadden wel wat belangrijkers te doen!

Vader nam met zijn medewerkers de toestand in de drukkerij op: alle papier dat met het water in aanraking was gekomen, was bedorven en verloren. Een aantal dagen later kwamen, op onze vraag, de leveranciers van "Papeteries de Belgique" en "Haseldonck" de waren terug ophalen. Ondanks het toegenomen gewicht, was de vloer niet merkbaar verzakt, maar de drijfmotoren van de vier (verouderde) drukmachines waren door het water buiten werking. Het was een tijd later de aanleiding om een nieuwe, up to date drukmachine, merk "Heidelberg", aan te kopen. Het was een degelijk "werkpaard", alom geprezen om zijn kwaliteit en stevigheid. Een nieuwe moderne, nu elektrisch aangedreven snijmachine verbeterde nog de efficiëntie en rendabiliteit van onze kleine drukkerij waar het nu echt goed werken was. Vader kwam bovendien van langsom meer weer in de politieke carrousel terecht: meermalen diende hij zich in die dagen naar Brugge te begeven voor overleg op provinciaal niveau. En zoals voorheen kwamen allerlei mensen hem weer een of andere vraag of probleem voorleggen in de living waar wij zo goed en zo kwaad als mogelijk was hadden opgeruimd en droge, ongeschonden stoelen waren neergezet afkomstig van de tweede verdieping.

Des te meer nam Oom Albert, met vaders instemming en tot zijn opluchting, thuis bij het opruimen en –kuisen de praktische gang van zaken in handen. Hij was nog even met de auto terug naar Antwerpen gereden om “gerief” bij te halen; hij had ondermeer zijn tuinslang alsook een handpomp tijdelijk in leen weten te bemachtigen. Met deze tuinslang spoot hij zorgvuldig alle vuil van de kelders weer schoon en hij selecteerde vooraf mee al wat bedorven of kapot was om het uit het huis te ruimen. Alle afval werd voorlopig gestockeerd door de Reinigingsdienst op het Oude Mijplein. Wat later is men “van stadswege” alle lokalen komen desinfecteren.

Mijn broer en ik werden op het hart gedrukt om “vooral niet in de weg te lopen”. Maar met alle geweld wilden ook wij ons inzetten! Dat konden wij, aan de waterhandpomp buiten vóór de voorgevel, samen met de twee jongste drukkersgasten Elie en Hector. Hoewel wij in feite handig op een zijspoor waren gerangeerd, waren wij ons daar niet bewust van, gelukkig om iets nuttigs te kunnen presteren en wij hadden meteen ook zicht op wat in de straat aan de gang was. Wie, wat, waar, waarheen, - het is me, na zoveel jaren interval, niet meer bijgebleven. Enkel het bezoek ter plaatse van Burgemeester VAN GLABBEKE die ik begeleidde bij Vader, zie ik als het ware nog voor me. Als het even kon, volgde ik met de ogen wanneer Vader omstandig en ietwat gewichtig met zijn hoge bezoeker een rondgang maakte. Ook herinner ik me nog het vragen naar Vader en Moeder door Deken René BUTAYE en één van zijn onderpastoors (Frère of Devos de Moldergem) om hen te spreken. Eveneens het moment toen er weer elektrisch licht doorkwam, schiet me nog te binnen. Vader kwam vrij goed over bij de “mensen” en zijn naaste medewerkers – ik memoreer hen bij name: Gerard VANDENBERGHE, Georges LABAERE, de veel te vroeg gestorven want verongelukte Frans MISSIAEN en zijn trouwe, ijverig factotum Felicien MARKEY; - zij achtten en begeleidden hem in zijn werk en streven dat ook Oostende veel ten goede is gekomen, het is nu in de vergetelheid geraakt....

Onze avonden brachten wij gezamenlijk op de eerste verdieping in de voorbouw door. De nieuwsberichten op de portatief radio kwamen goed door en ze werden met veel aandacht door ons beluisterd. Sedert wij over kranten beschikten, werden deze als het ware uitgeplozen en elke avond werden, bij het helle schijnsel van één der jachtpetroleumlampen, de kennissen en toestanden van vroeger en nu uitvoerig besproken. Zonder het goed te beseffen, belandden wij vaak in de “tijd toen het oorlog was”. Ik genoot. Maar de “anderen”, zij die veel meer levenservaring en al heel wat jaren achter de rug hadden, niet!

Moeders broer wilde wel maar kon geen hulp bieden, daar hij toen een aantal gastcolleges gaf in het buitenland. Mijn grootmoeder langs moeders kant, samen met Elza PUIS en Maria VERSCHUERE, met haar vader en moeder, hebben ons op huishoudelijk gebied efficiënt en voortreffelijk bijgestaan. Zij allen leven voort in mijn gedachten.

Na één van haar eerste bezoeken aan haar dochter, mijn moeder, in de eerste dagen toen men in stad volop aan het opruimen was begonnen, begaf Eugenie DEKEYSER-VANDERPUTTE zich opnieuw naar huis dichtbij de Sint-Jozefskerk. Gekomen ter hoogte van “Café Sint-Antonius” (Sint-Sebastiaanstraat 34, vlak bij het Marie-Joséplein), was het los- en laadruim op de stoep open. Onderaan het mangat bewoog, onduidelijk door de duisternis, een “manskerel”. Grootmoeder: “Baschje, is da wouter?”. Replik: “Nint, Madamtje, tis bier!...”.

NOTEN

*****

- (1) Bij A. VAN CAILLIE, Oud Oostende in beeld, dl. 5 nr. 169-170, staat Klompenmakerij René VAN DEN BROECK, Oude Mijplaats 14, te Oostende. Reclame: “Handgemaakte klompen”.

- (2) Zie R. VANCRAEYNEST, De Cercle Catholique of de Katholieke Kring; in: De Plate, nr. 10, oktober 2001, p. 197-205.
  - (3) Het boekenbestand kwam voort uit de collecties van de Vrije Bibliotheek in de "Kerlinga" (Wapenplein) en via de Sint-Sebastiaanstraat werden ze later overgebracht naar en geïntegreerd in de Astridbibliotheek (Ieperstraat).
  - (4) Jan TERLOUW, Oosterschelde windkracht 10 (1976), p. 62-63.
  - (5) R. HOUWEN, Een Collegemeester vertelt (1978), p. 143.
  - (6) R. VILLEIRS, Geschiedenis Brandweer Oostende (1988), p. 134-135.
  - (7) E. SMISSAERT, Een eeuw Oostendse burgemeesters, in: Open Monumentendag Oostende 10 september 2000, p. 74.
  - (8) De Zeewacht; speciale uitg. , 3 februari 1953, p. 4 (c.d).
  - (9) Ph. BLOMMAERTS, Een eeuw Oostendse postgeschiedenis belicht (2000), p. 59-60.
  - (10) A. VANDENAUWEELE, Gas, elektriciteit en water te Oostende (1982).
  - (11) D. VAN DAMME, Oostende overstroomd (brochure), p. 6.
-

VERBETERING AAN HET JAARPROGRAMMA

Tentoonstellingen

De tentoonstelling over Gella ALLAERT: een overzicht van het leven en het werk van deze Oostendse actrice gaat door van **5 april** (en niet van 8 februari) tot 14 september 2003

CINEMA-ARCHIEF GAAT ON LINE

3.500 uren journaal van de Londense bioscoop British Pathé zijn voortaan on line beschikbaar www.britishpathe.com.

Tussen 1910 en 1970 werd in de bioscoopzalen in Engeland twee keer per week een journaal getoond.

Pathé is één van de oudste mediabedrijven ter wereld, in 1890 opgericht door de Fransman Charles PATHÉ

Volgens filmkenner Jan NUYTEN komt Oostende 17 maal voor op deze website.

1. Raad van Beheer

De raad van beheer was op 31 december 2002 als volgt samengesteld:

Dhr Omer VILAIN	Voorzitter
Dhr August VAN ISEGHEM	Erevoorzitter
Dhr Walter MAJOR	Ondervoorzitter
Dhr Freddy HUBRECHTSEN	Secretaris
Dhr Jean Pierre FALISE	Penningmeester-hoofredacteur
Mevr Simone MAES	Archivaris-documentaliste
Dhr Emile SMISSAERT	Bibliothecaris
Dhr Gilbert VERMEERSCH	Materiaalmeester
Dhrn Jean DELANGHE (tot 05 april), Ferdinand GEVAERT, August GOETHAELS, Jan NUYTTEN, Koen VERWAERDE	

Waarnemende leden vanaf september : Dhr. Valère PRINZIE en mevr. Nadia STUBBE

a. Vergaderingen, werkgroepen en commissies

- De raad van beheer hield 10 gewone vergaderingen.

- Culturele raad Oostende:

vertegenwoordiger : Dhr Emile SMISSAERT (vervanger: Dhr Walter Major)

activiteiten : 10 algemene vergaderingen (1x vervangen door dhr. Major), 1x werkgroep straatnamen , 1x werkgroep monumenten en landschappen, nam deel aan de 6 werkvergaderingen als voorbereiding op de open monumentendag van 08 september , 1x voorbereiding van de prijs Culturele Raad., was aanwezig bij de prijsuitreiking Culturele Raad, 4x Stedelijke commissie voor Cultuur, 1x panel ter voorbereiding van het "cultuurbeleidsplan Oostende (2003-2007)", 1x werkgroep rekeningen Culturele Raad, 1x werkgroep subsidies.

- Werkgroep "Bibliografie van de Geschiedenis van Oostende":

Leden : Dhr Prof.Dr.L.FRANÇOIS, voorzitter

Mevrn.C.VERMAUT, G.FARASYN-SCHEPENS, Dhrn F.HUBRECHTSEN,
J.PARMENTIER, F.GEVAERT, I.VAN HYFTE, P.FRANÇOIS.

De aanvulling op het eerste boek is verschenen op 9 december 2002.

- Werkgroep "Museum"

Leden : Mevr.MAES, Dhrn VERMEERSCH, GOETHAELS, OUVRY met Dhrn FALISE en HUBRECHTSEN. De officiële opening van het museum was voorzien op 8 februari 2002

- Werkgroep "Website"

Coördinator : Dhr. NUYTTEN. Drie leerlingen van het Ensor-instituut hebben in het museum gewerkt om de website van de kring voor te bereiden. Domeinnaam WWW.deplate.be.

b.48ste Algemene Statutaire Vergadering

- Deze vergadering ging door op zaterdag 06 april 2002 om 10u30. Op vier leden na was iedereen aanwezig of vertegenwoordigd bij volmacht.
- De lidmaatschapsbijdragen voor 2003 werd vastgesteld op € 11 (aangesloten lid), € 15 (steunend lid), vanaf € 25 (beschermend lid)..
- Tijdens de vergadering stelde de voorzitter, ingevolge par. 4 van de statuten, dhr. Louis PINCKET voor als nieuw effectief lid.
- Artikel 1 van de statuten werd gewijzigd nl. het adres van de zetel van de kring: Langestraat 69, 8400 Oostende.

2. Secretariaat

a. *Het secretariaat* verwerkte 388 stukken in de briefwisseling. Enkel de externe briefwisseling (met uitzondering van reclame, pamfletten, folders en brochures) werd behouden voor de nummering. Briefwisseling intern de raad van beheer wordt enkel behouden als het nuttig lijkt voor de historiek van de kring.

b. Leden

De kring telde op 31 december 509 leden.

3. Activiteiten

a. Voordrachten

- Er waren in totaal 8 avond en 3 namiddagvoordrachten:
- Donderdag 28 februari om 20 u.
"De maritieme site en de bouw van een nieuw houten schip" door dhr. André NOLF.
- Donderdag 28 maart om 20 u.
"De geheime wereld van James Ensor" door dhr. John GHEERAERT.
- Donderdag 11 april om 14 u 30.
"Omer VILAIN ontmoet dhr. GINKELS: vraagesprek".
- Donderdag 25 april om 20 u.
"Oostendse filmavond " door dhr. Ronny GELDHOFF.
- Donderdag 30 mei om 20 u.
"De Oostendse studentenclub 'Moeder Oostendse' door dhr. Michaël SERRUYS.
- Zaterdag 21 september om 14 u 30.
"Bezoek aan de maritieme site" o.l.v. dhr. André DENOLF.
- Donderdag 26 september om 20 u.
"De visie van een vastgoedman op het Oostends architecturaal patrimonium" door dhr. Paul DERMUL.
- Donderdag 26 oktober om 14 u 30.
"Atelierbezoek" bij Willy BOSSCHEM.

- Donderdag 31 oktober om 20 u.
"Omer VILAIN ontmoet Willy BOSSCHEM": vraaggesprek.
- Donderdag 28 november om 20 u.
"De zaagmolens van Oostende" door dhr. Ferdinand GEVAERT.
- Donderdag 19 december om 20 u.
"De openbare uurwerken te Oostende" door dhr. Emile SMISSAERT.

Voor de 11 voordrachten geeft dat een totaal van 516 aanwezigen met een gemiddelde van 47 toehoorders per voordracht.

b. Studiebezoeken

Er waren in 2002 geen studiebezoeken voorzien.

c. Podiumoptreden

Een KLEINKUNSTGEBEUREN, voorafgegaan door een banket, op 7 december om 12 uur in de zaal van het restaurant BENNY met 56 aanwezigen.

Dhr Martin VANDERSTRAETEN uit Oostende verzorgde het muzikaal gedeelte dat de herinnering aan de "Sing – Song Pubs" in Oostende tijdens de jaren '40-'50-'60 deed herleven met actieve deelname van de aanwezigen.

d. Studiereis

De jaarlijkse studiereis ging door op zondag 9 Juni, onder leiding van Dhr Jean Pierre FALISE, naar het Nationaal Hopmuseum in Poperinge en het museum "Van sleutel tot slot" te Oostduinkerke. Er waren 47 deelnemers.

e. Andere activiteiten

- De jaarlijkse Driekoningenviering van de besturen der heemkringen en de VVF werd op 5 januari verzorgd door heemkring 't Schorre van Stene-Oostende.. De kring was vertegenwoordigd door dhr. VILAIN, dhr. en mevr. FALISE, dhr. en mevr. GEVAERT, dhr. en mevr. MAJOR en dhr. en mevr. HUBRECHTSEN.
- Mevrouw HUBRECHTSEN trok de boon en werd "koningin". Zij koos schepen van Cultuur Johan VERSTREKEN als gemaal..
- Op 18 januari vertegenwoordigden dhr. en mevr. GEVAERT en dhr. en mevr. HUBRECHTSEN de kring op de Nieuwjaarsreceptie van de maritieme site.
- Dhrn VILAIN en SMISSAERT vertegenwoordigden de kring op de uitreiking van de prijs van de Culturele Raad Oostende 2001 aan dhr. Simon IPPEL op 18 januari.
- Jaarlijkse veiling op 31 januari onder leiding van Dhr Omer VILAIN.
Er werden 175 stukken aangeboden met een totale opbrengst van € 1715 Dit bracht voor de kring € 343 op.
- Dhrn. VILAIN en MAJOR vertegenwoordigden de kring op de vissershulde van 1 april waarbij een bloemenkrans werd neergelegd.
- Op 16 april vertegenwoordigde Dhr VILAIN de kring tijdens de bloemenhulde aan het monument der zeelieden. Een bloemstuk werd neergelegd.

- Dhr en Mevr FALISE-MAES, vertegenwoordigden de kring op de statutaire vergadering van het WVKH te Harelbeke op 13 april.
- Dhr. VILAIN vertegenwoordigde de kring op de Ensorherdenking van 26 mei.
- Het herdenkingscomité "Paster Pype" wordt voortaan gepatroneerd door onze kring. Het comité is nu gevormd met dhr FALISE als voorzitter en dhr HUBRECHTSEN als secretaris. Verder maken nog de visserijalmoezenier en drie andere bestuursleden van het voormalig comité deel uit van het bestuur. De Paster Pype-herdenking ging door op 3 juni waarbij dhr VILAIN als voorzitter van De Plate een bloemenkrans neerlegde.
- Op de onthaalsessie van de Vlaamse Museumvereniging te Oostende op 9 september werd de kring vertegenwoordigd door dhrn. FALISE en HUBRECHTSEN.
- Dhrn en mevrn. HUBRECHTSEN en FALISE vertegenwoordigden de kring op 27 oktober op de landdag voor Heemkunde in Vlaanderen te Dendermonde.

4. Museum

Het museum werd op 8 februari officieel geopend met hierop aansluitend (9 februari) "De nacht van de musea en galerijen".

De heropening kan als een waar succes genoteerd worden.

We namen tevens deel aan Open Monumentendag op 8 september en aan de Kunstnocturne op 29 augustus. Op 30 november was de officiële opening van de thematentoonstelling "Oostende onder water". Van februari tot december telden we 6310 bezoekers.

Er waren 38 groepen (scholen en verenigingen) die buiten de normale openingsuren een bezoek brachten aan het museum.

5. Archief

Het archief blijft voorlopig gesloten. Individuele vragen kunnen steeds gesteld worden aan dhrn. FALISE of HUBRECHTSEN die zullen behandeld worden rekening houdend met de aan de gang zijnde inventarisatie.

6. Documentatiecentrum

Dhr VAN HYFTE en mevr. FARASYN hebben het jaar 1999 afgewerkt.

De persknipsels van 2000-2001 werden bij de stadsarchivaris mevr. Claudia VERMAUT opgevraagd zodat er verder aan het documentatiecentrum gewerkt kan worden.

7. Mediatheek

Dhrn. NUYTEN en PRINZIE bewerkten een filmpje over Oostende onder water tot een video voor de thematentoonstelling.

8. Tijdschriftenkast

De tijdschriftencollectie kan nog niet geconsulteerd worden.

9. Verzameling van de Kring

a. Bruikleen

Beeldje "De Wind" na herstel naar het bureau van de stadssecretaris.

De ijsstoel en het jachtgeweer werden opnieuw uitgeleend aan de Provincie West-Vlaanderen voor een

tentoonstelling in Ieper.

Voor de tentoonstelling "Oostende & Co - De Zuid-Nederlandse Oost-Indiëvaart en -handel 1715-1735" werden twee documenten uitgeleend.

Voor de tentoonstelling over de "Vuurtorens van Frans-Vlaanderen tot Zeeuws-Vlaanderen" te Nieuwpoort werden drie schilderijen, vijf maquettes en een brochure uitgeleend.

Voor een tentoonstelling in het Buurthuis Oud-Hospitaal over deze wijk werden 24 foto's en twee brochures uitgeleend.

b. Aanwinsten

- Schenkeningen

Dhr. Julien BERARD schonk vijf brandglazen met als thema 'transport' van de hand van Cor Westerduyn.

De familie FARASYN schonk de kring een originele kaart van Oostende door Matthias SEUTTER.

Deze kaart zal ingekaderd worden en is voorzien voor de zaal Daniël FARASYN.

Dhr. DE COSTER schonk twee uniformen van een officier van de 13^e artillerie.

- Aankopen

Ijzeren bed voor de woonkamer in het museum.

10. Publicaties

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen negen nummers op de vooropgestelde data: januari, februari, maart, april, mei, september, oktober, november en december. In totaal werden 274 bladzijden gepubliceerd waaronder 32 bladzijden met kaarten, foto's, tekeningen, rekeningen en documenten.

De inhoudstafel van de jaargang 2001 (48 bladzijden) werd opgemaakt door de heer SMISSAERT.

Dhr. FALISE zorgde voor de samenstelling en de opmaak van het tijdschrift.

b. Ruilabonnementen

Werden omgewisseld met volgende Heemkringen of Verenigingen:

Bachten de Kupe, Veurne. De Zonnebeekse Heemvrienden, Zonnebeke. Geschiedkundige Kring Ernighahem, Eernegem. Gidsenkring Lange Nelle, Oostende. Heemkring 't Schorre, Oostende. Heemkring Coclariensia, Koekelare. Heemkring David Jonckheere, Aartrijke. Heemkring Den Hert, Ingelmunster. Heemkring Dorp en Toren, Deerlijk. Heemkring Dr. Vandamme, Blankenberghe. Heemkring Graafschap Jette, Brussel. Heemkring Graningate, Middelkerke. Heemkring Karel Van de Poele, Lichtervelde. Heemkring M. Van Coppenolle, Brugge. Heemkring Oud Ruiselede, Ruiselede. Heemkring Pastoor Ronse, Zedelgem. Heemkring Sint Guthago, Brugge. Heemkring Wibilinga, Wevelgem. Heemkundige Kring Eisden, Eisden. Heemkundige Kring Erpe Mere, Mere. Heemkundige Kring Houtland, Torhout. Iepers Kwartier, Ieper. Kon. Commissie voor Volkskunde, Antwerpen. Culturele Raad, Oostende. Vrienden van het Noordzeeaquarium, Oostende. Oudheidkundige Kring Land van Waas, Sint Niklaas. Rollarius, Roeselare. Ter Cuere, Bredene. Tijdingen, Oostende. Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Antwerpen. Westvlaams Verbond voor Kringen van Heemkunde, Aartrijke. Familiekundige, Heemkundige en Geschiedkundige Kring Ghestela, Gistel. Tijdschrift van de bank "Dexia", Brussel

c. Abonnementen

De Kring is geabonneerd op "Marswin" tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Vereniging voor bestudering van Zeezoogdieren. Alsook op het tijdschrift "Tradities" uit Nederland.

d. Andere publicaties

De heruitgave van het werk van dhr. FARASYN "Historiek van de eerste gebouwen langs de Oostendse zeedijk: 1830-1878", bewerkt door dhr. Filip MENU werd in februari gepubliceerd.

11. Giften

De kring ontving € 338,5 geldelijke giften van:

Mevr J. BERDEN, dhr. Jacques LALEMAN, Dhr D. PANESI, Dhr. Jan NUYTTEN en Dhr Etienne BLOMMAERT.

Nadia STUBBE
verslaggeefster

Omer VILAIN
Voorzitter

Onze prijs = uw profijt
Uw kleurenfoto's manueel
afgewerkt volgens de
modernste technologie
met multi-scanner

**COCK
CAMERA
SERVICE**

Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

Waar kwaliteit nog
vakmanschap is

OPENINGSDATA MUSEUM IN 2003

- Elke zaterdag
- Van 14 juni tot en met 14 september (gesloten op dinsdag)
- Gedurende de schoolvakanties (gesloten op dinsdag)

Telkens van 10u tot 12u en van
14u tot 17u

THEMATENTOONSTELLING

Naar aanleiding van de 50^e verjaardag van “**FEBRUARI 1953**” wordt er in ons museum een thematentoonstelling gehouden onder de benaming

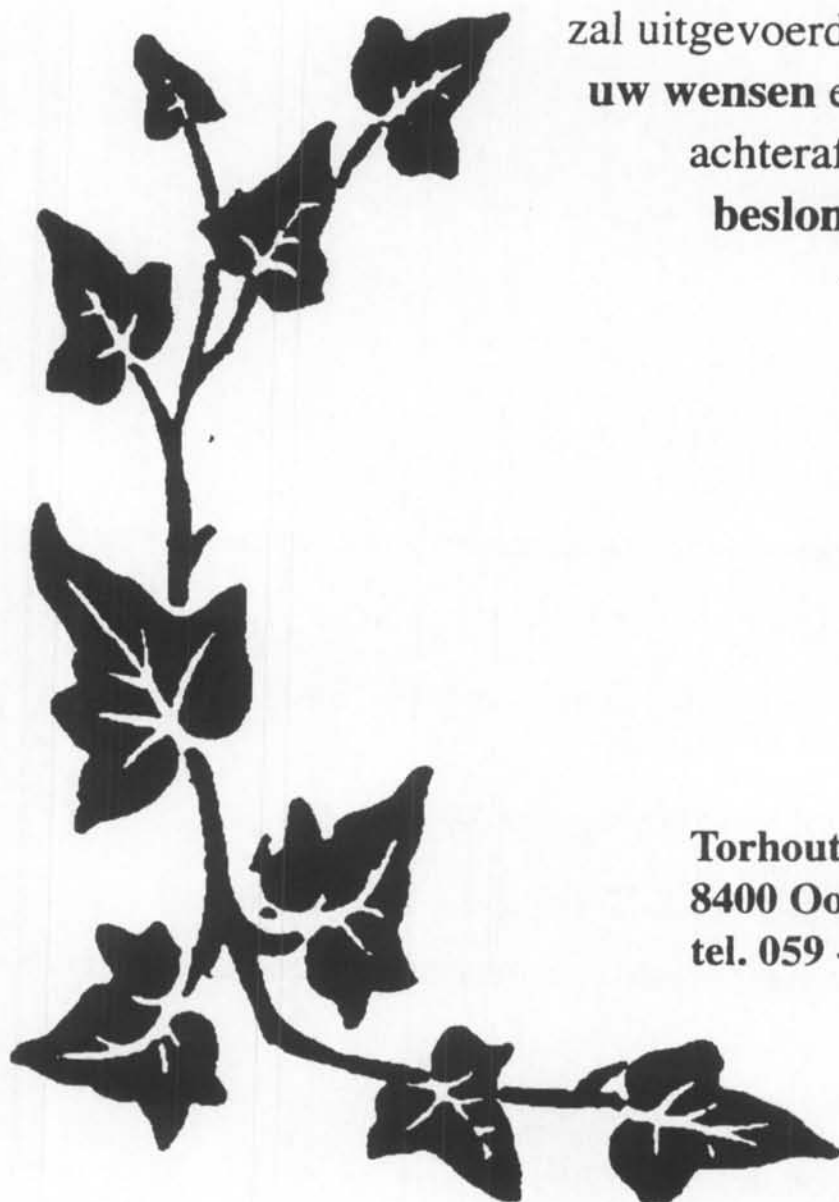
“OOSTENDE ONDER WATER”

De tentoonstelling loopt van zaterdag 7 december 2002 tot 6 maart 2003 gedurende de dagen en uren hierboven aangeduid.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53